

Fővárosi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság

5.Bhar.172/2021/7. szám

A Fővárosi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság Helyszín 1en a 2021. november 19. napján megtartott tanácsülésen meghozta a következő

VÉGZÉST:

A csalás büntette és más bűncselekmény miatt Terhelt1 ellen indított büntető ügyben a Törvényszék mint másodfokú bíróság 1.Bf.9/2021/6. számú, 2021. március 30. napján meghozott ítéletét helybenhagyja.

A végzéssel szemben további fellebbezésnek nincs helye

INDOKOLÁS

[1] A Járásbíróság a 2020. szeptember 23. napján kihirdetett 15.B.116/2020/11. számú ítéletével Terhelt1 vádlottat bűnösnek mondta ki csalás büntettében (Btk. 373.§ (1) bekezdés (3) bekezdés a) pont), ezért őt 6 hónap, végrehajtásában 1 év próbaidőre felfüggesztett, végrehajtása esetén börtön fokozatú szabadságvesztésre ítélte. Megállapította, hogy a vádlott a szabadságvesztés végrehajtásának elrendelése esetén legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. Egyben a vádlottal szemben a közokirat-hamisítás büntette [Btk.342.§ (1) bekezdés c) pont] miatt indult büntetőeljárást megszüntette. Kötelezte továbbá a vádlottat az eljárás során felmerült 124.000-forint bűnügy költség megfizetésére.

[2] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a vádlott és védője felmentés érdekében jelentett be fellebbezést.

[3] A pótmagánvádló és jogi képviselője az elsőfokú bíróság ítéletét tudomásul vette.

[4] Az ügyben másodfokú bíróságként eljáró Törvényszék a 2021. március 30. napján meghozott 1.Bf.9/2021/6. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és a vádlottat az ellene csalás büntette [Btk. 373.§ (1) bekezdés és (3) bekezdés a) pont] miatt emelt vád alól felmentette. pótmagánvádlól magánfél polgári jogi igényének érvényesítését egyéb törvényes útra utasította, valamint kötelezte őt – mint pótmagánvádlót – az eljárás során felmerült 124.000-forint bűnügyi költség megfizetésére, egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

[5] A másodfokú bíróság ítélete ellen a Be.615.§ (1)-(2) bekezdés b/ pontja alapján megnyílt másodfellebbezés jogával élve a pótmagánvádló és jogi képviselője jelentett be fellebbezést a vádlott felmentése miatt elsődlegesen az elsőfokú és másodfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezése és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítása, másodlagosan pedig a másodfokú bíróság ítéletének megváltoztatása és az elsőfokú ítélet helybenhagyása érdekében.

[6] A pótmagánvádló jogi képviselője útján a Be. 809.§ (5) bekezdése értelmében indokolt fellebbezésében kifejtette, hogy az elsőfokú ítélet másodfokú bíróság által kifogásolt hiányosságaival egyetért, azonban a másodfokú bíróság által megállapított eltérő tényállás a bizonyítékok felülmérlegelésének eredménye. Álláspontja szerint a másodfokú eljárásban az elsőfokú ítélet megalapozatlanságának kiküszöbölésére tárgyalás kitűzése lett volna indokolt a bizonyítás kiegészítésének érdekében, illetve amennyiben ez sem vezetett volna célra, úgy az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésének és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasításának lett volna helye.

[7] A jogi képviselő annak a nézőpontjának adott hangot, hogy a másodfokú bíróság ítéletének indokolása több helyen iratellenes, és olyan tényeket tartalmaz, amely a bűncselekmény megvalósulása szempontjából nem relevánsak.

[8] Ellenben véleménye szerint a pótmagánvádló gyermekkoráig visszanyúlóan kell értékelni a vádlott magatartását, és azt is vizsgálni indokolt, hogy a vádlott az ingatlan adás-vételi szerződés megkötésekor milyen élethelyzetben volt. Erre vonatkozóan rendelkezésre állnak tanúvallomások, mint ahogy a pótmagánvádló életvitele, anyagi helyzete tekintetében is.

[9] A vádlott életkörülményeivel kapcsolatban előadta, hogy férjének tanú 10nak a haláláig jó módban élt, és valóban támogatta féttestvérét – a pótmagánvádlót - azonban férje halála után erkölcsileg és anyagilag is lecsúszott, ezért 2016-ra az örökölt nagy vagyonból nem maradt semmije. Ez indokolta azt, hogy az általa korábban kötött szerződéseket sorban megtámadta, illetve a jelen esetben a már korábban megkötött szerződést figyelmen kívül hagyva az ingatlanra újabb szerződést kötött.

[10] Ezzel szemben a pótmagánvádló életében pozitív változás állt be, rendezett családi körülmények között él, vagyona gyarapodott, és a perbeli ingatlan megvásárlásakor az ehhez szükséges anyagi fedezettel is rendelkezett, többek között 4 millió forinttal az cím 14 szám alatti ingatlan 9/10 tulajdoni hányadának értékesítéséből, amely szerződés 2012. június 1. napján jött létre a pótmagánvádló és tanú2 között. Ez utóbbi pedig olyan okirati bizonyíték, melyet a másodfokú bíróság nem értékelt.

[11] Azzal a másodfokú bíróság által életszerűtlennek ítélt magatartással kapcsolatban, hogy a pótmagánvádló miért fizette volna ki olyan ingatlan teljes vételárát, amelynek még a vádlott nem volt teljes egészében a tulajdonosa, arra mutatott rá, hogy ennek oka az volt, hogy a pótmagánvádló maradéktalanul megbízott a vádlottban, illetve tudomással bírt a végrendeleti örökösrel (tanú6) kötött megállapodásról is, így fel sem merült benne, hogy a vádlott nem szerzi meg a teljes ingatlan tulajdonjogát.

[12] Nem értett egyet a 7 millió forint átadásával kapcsolatos tanúvallomások értékelésével sem, mert álláspontja szerint a teljes vételár átadását igazoló tanúk elfogultnak nem tekinthetők, és kizárt, hogy ebben a kérdésben tévedtek volna valamennyien.

[13] A teljes vételár kifizetése és részletekben való teljesítésben megállapodás tekintetében utalt a szerződést ellenjegyző ügyvéd vallomására is, amely álláspontja szerint egyértelműen a teljes összeg átvételére vonatkozó tanúvallomásokat támasztotta alá.

[14] Ellentmondásosnak ítélte ugyanakkor azt is, hogy amennyiben valóban csak 500.000-forint vételár előleg kifizetése történt meg, úgy hogyan lehetséges, hogy a pótmagánvádló és családja az ingatlanba beköltözött, ott él életvitelszerűen és a vádlott nem tett semmit a fennmaradó összeg kifizetése érdekében, illetve a szerződést nem támadta meg bíróság előtt.

[15] Álláspontja szerint ténylegesen az történt, hogy a vádlott 2016. nyarán felismerte, hogy még az ő nevében szerepel az ingatlan az ingatlannyilvántartásban, ezért rosszhiszeműen, jogtalan vagyonszerzési célzattal új szerződést kötött és ezzel a pótmagánvádló tulajdoni igényét elvonta és sérelmére kárt okozott.

[16] Nem értett egyet a jogi képviselő a másodfokú bíróságnak az adás-vételi szerződés hatályával kapcsolatos okfejtésével sem, mert véleménye szerint a felfüggesztő feltétel kizárólag az akkor még függő jogi helyzetű, hagyatéki eljárás tárgyát képező 132/838 arányú tulajdoni hányadra vonatkozott, azonban a további 132/838 arányú hányad már korábban is a vádlott tulajdonát képezte, így erre felfüggesztő hatály nélkül is szerződést tudtak kötni a felek.

[17] Megjegyezte továbbá azt is, hogy a pótmagánvádló és a vádlott között az adás-vételi szerződés érvényességének megállapításával kapcsolatban polgári peres eljárás van folyamatban, amelyben az elsőfokú határozat a pótmagánvádló keresetének helyt adott.

[18] Összefoglalóan a pótmagánvádló és jogi képviselője fellebbezését az első- és másodfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezése és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítása, illetve a másodfokú ítélet megváltoztatása mellett az elsőfokú ítélet helybenhagyása érdekében tartotta fenn.

[19] Terhelt1 vádlott és védője a másodfokú bíróság ítéletét tudomásul vette, írásbeli beadványukban annak helybenhagyását indítványozták.

A másodfokú bíróság által megállapított eltérő tényállással egyetértve kiemelték, hogy a másodfokú bíróság okszerűen mutatott rá arra, hogy a vádlott, a pótmagánvádló és az okiratszerkesztő ügyvéd közötti kapcsolatot, körülményeket is vizsgálni szükséges az ügy megítélése során. Hangsúlyozták, hogy amennyiben tanú6-tal között megállapodása a vádlottnak a hagyatéki eljárás során bemutatásra kerül, úgy a jelen ügy fel sem merült volna.

[20] A pótmagánvádló és hozzájárulásával a jogi képviselője által bejelentett fellebbezés nem alapos.

[21] A harmadfokú eljárásban a Fővárosi Ítéltábla megállapította, hogy a vádlott büntetőjogi felelőssége tekintetében született ellentétes döntésre figyelemmel, a Be. 615.§ (1)-(2) bekezdés b./ pontja alapján a harmadfokú eljárás lehetősége megnyílt, és a felülbírálat Be. 618.§ (1)-(2) bekezdésére figyelemmel a másodfokú bíróság ítéletének sérelmezett ellentétes döntésére terjedt ki.

[22] A közokirat-hamisítás büntette tekintetében a büntetőeljárást megszüntető határozat tekintetében a másodfokú bíróság helybenhagyó végzése folytán a részjogerő beállt.

[23] A Fővárosi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság az ügyben a fellebbezést a 2020.LVIII.tv. 211§ (7) bekezdésére tekintettel az (1)-(2) bekezdése értelmében tanácsülésein bírálta el, tekintettel arra, hogy a jogosultak az ügyben nyilvános ülés kitűzését nem kérték.

[24] A harmadfokú bíróság a Be. 618.§ (1) bekezdés b/ pontja értelmében – tekintet nélkül arra, hogy ki és milyen okból fellebbezett- elsődlegesen vizsgálta az első- és másodfokú eljárásra vonatkozó eljárési rendelkezések megtartását.

[25] Megállapította, hogy az elsőfokú és másodfokú bíróság eljárásában az alapvető büntetőeljárási szabályokat megtartotta, az ügyben olyan eljárási szabálysértést, amely az első- vagy másodfokú ügydöntő határozat Be. 625.§ (2)-(4) bekezdése szerinti hatályon kívül helyezését indokolná nem követett el.

[26] Az elsőfokú bíróság előtt a büntetőeljárás az 1997.évi XIX. tv. hatálya alatt indult, majd az érdemi tárgyalások megtartására már az időközben hatályba lépett 2017. évi XC. tv. (továbbiakban Be.) rendelkezéseinek megfelelően került sor, de miután a tárgyalás kitűzésére az új büntetőeljárás törvény hatályba lépését megelőzően megtörtént, ezért a Be. 875.§ (1) bekezdése értelmében a bíróságnak az ügyben nem kellett előkészítő ülést tartania. (Ezért az elsőfokú ítélet előkészítő ülésre utalása - elsőfokú ítélet 5. oldal 7. bekezdése – nyilvánvaló elírási hibából ered.)

[27] Az érdemi tárgyalások során az elsőfokú bíróság a Be. CV. fejezetében szabályozott pótmagánvádas eljárásra vonatkozó speciális szabályokat betartotta. Így a tárgyalást a Be. 775.§-ban rögzített törvényi rendelkezéseknek megfelelően folytatta le.

[28] Az eljárásban résztvevő személyek törvényes jogait maradéktalanul gyakorolhatták, eljárási jogaikkal kapcsolatos kioktatásuk, törvényes figyelmeztetésük maradéktalanul megtörtént.

[29] Az elsőfokú bíróság az előtte folyó pótmagánvádas büntetőeljárást a 74/2020.(III.31.) Korm. rendelet 92.§ (1) bekezdésének kötelező rendelkezése alapján 2020. április 24. alapján törvényesen függesztette fel, majd a büntetőeljárást ezt követően a 2020. szeptember 8. napjára kitűzött tárgyaláson folytatta, melynek során a tárgyalás folytonosságára vonatkozó rendelkezéseket a veszélyhelyzet megszűnésével összefüggő 2020.évi LVIII.tv. 219.§ (5) bekezdésében meghatározott eltérő szabályok szem előtt tartotta.

[30] Megállapítható tehát, hogy az elsőfokon eljáró bíróság a bizonyítás törvényességére vonatkozó szabályokat betartotta.

[31] Az elsőfokú bíróság a vádlott részére a Be. 788.§ (2) bekezdése értelmében a védői meghatalmazás megszűnését követően a kötelező védelem esetére tekintettel haladéktalanul gondoskodott védő kirendeléséről.

[32] Az ügyben releváns okirati bizonyítékok ismertetése megtörtént, továbbá a tanúbizonyítás során a szembesítéseket az elsőfokú bíróság a szükséges körben lefolytatta.

[33] A pótmagánvádló jogi képviselője útján a perbeszédnek során a vádindítvány tényállását és minősítését annyiban pontosította, hogy a vádlott 132/838 arányú tulajdoni hányadának, amely korábban is a tulajdonát képezte az értéke 3,5 millió forint, így a vádlott által okozott kár nagyságát ebben az összegben jelölte meg, melyre figyelemmel a bűncselekmény jogi minősítését a Btk. 373.§ (1)-(3) bekezdés a) pontja szerint minősülő csalás bűntettére módosította.

[34] Az indokolási kötelezettség körében az elsőfokú bíróság a rendelkezésére álló bizonyítékokat megjelölte, és az ítéleti tényállást a pótmagánvádló valamint házastársának, továbbá tanú3, tanú2 és tanú4 tanúk vallomásaira, valamint az okirati bizonyítékokra alapítva a vádlott bűnösségét a módosított tartalmú vádindítvánnyal egyezően a Btk. 373.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (3) bekezdés a) pontja szerint minősülő csalás bűntettében

megállapította, és a vádlottal szemben büntetést szabott ki. Egyben a Btk. 342.§ (1) bekezdés c) pontjába ütköző közokirat-hamisítás büntette miatt indított büntetőeljárást a Be. 567§ (1) bekezdés c) pontja alapján – tekintettel arra, hogy ezen cselekmény tekintetében pótmagánvádnak nincs helye – megszüntette.

[35] A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a 2020.évi LVIII.tv. 211.§ (4) és (6) bekezdésére figyelemmel tanácsulésen bírálta felül.

[36] Ennek során arra a megállapításra jutott, hogy a vádlottnak és védőjének a jogorvoslati nyilatkozata – tartalma szerint – a Be. 590.§ (1)-(2) bekezdésére figyelemmel teljeskörű felülbírálatot igényel, továbbá az elsőfokú ítélet eljárást megszüntető rendelkezésre is kiterjed, mert az a Be. 583.§ (3) bekezdés c) pontja értelmében az eljárást megszüntető rendelkezés indokolásának tartalma ellen is irányul.

[37] A másodfokú bíróság a felülbírálat során megállapította, hogy az elsőfokú ítélet tényállása a Be. 592.§ (2) bekezdés a) és c) pontja értelmében részben megalapozatlan, továbbá az ítélet indokolását is hiányosnak ítélte. Rámutatott arra, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítékok köréből kizárólag a vádlotti vallomást vizsgálta, azonban a tanúvallomások tartamát nem értékelte, így az azokban rejlő ellentmondásokra nem derült fény, mint ahogy az okirati bizonyítékok - szerződések és közjegyzői okiratok – tartalmát sem mutatta be, illetve a személyi és tárgyi bizonyítékokat nem vetette össze.

[38] Az elsőfokú ítélet részleges megalapozatlanságát a másodfokú bíróság a Be. 593.§ (1) bekezdés b) pontja értelmében – az elsőfokú bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő iratok tartalma és helyes ténybeli következtetés útján - kiküszöbölte, melynek eredményeként eltérő tényállás megállapítása mellett a vádlott felmentését látta indokoltnak a csalás büntette tekintetében.

[39] Az elsőfokú bíróság bizonyítékokat értékelő tevékenységét pótolva a másodfokú bíróság a vádlott és a pótmagánvádló között 2012. június 4. napján kelt, Cím3. szám alatti felfüggesztő feltétellel kötött adás-vételi szerződés tartalmát, az ott jelenlévő tanúk vallomását és a szerződéskötésben közreműködő tanú4 vallomását vizsgálva, rámutatott egyrészt arra, hogy a pótmagánvádló szerződéses akarata szerint a teljes 264/838 tulajdoni hányadot ebben az időpontban általa is tudottan nem tudta megvásárolni, és a szerződésben megjelölt 7 millió forintos vételár átadására kétséget kizáró bizonyíték – az ellentmondásos vallomások alapján - nem áll rendelkezésre. Így ezzel szemben az a vádlotti előadás, hogy vádlott és pótmagánvádló szóbeli megállapodása részletekben történő teljesítés volt, ezért a szerződéskötéskor ténylegesen 500.000-forint került átadásra, alappal nem cáfolható.

[40] Az ellentétes – vádlotti és pótmagánvádlói - vallomások hiteltérdeklősége tekintetében vizsgálta a másodfokú bíróság a rendelkezésre álló vallomások alapján azt is, hogy a pótmagánvádló ténylegesen rendelkezhetett-e a szerződésben megjelölt vételárnak megfelelő összeggel. Pontosan világított rá arra a másodfokú bíróság, hogy a pótmagánvádló előadása, de férje vallomása alapján is ekkor olyan életkörülmények között éltek, melyek ilyen összeg megtakarítását nem tették lehetővé, de annak eredetéről alapvetően a tanúk ugyancsak eltérően nyilatkoztak. A vételár nagyobb részét kitevő 4 millió forint ingatlan (cím

14) értékesítésből származó eredetének időbeliségét pedig a földhivatalból beszerzett erre vonatkozó adás-vételi szerződés cáfolta, amely szerint azt 2016. június 10. napján vette meg a pótmagánvádlótól (mint állageladótól) tanú2 4 millió forint vételár kifizetése ellenében.

[41] Rámutatott arra is a másodfokú bíróság, hogy a vádlottnak az a védekezése sem vitatható – a pótmagánvádlóval való rokoni kapcsolata és a szerződéskötéskor jelenlévő ügyvéddel hosszabb ideje fennálló, baráti viszonya alapján - hogy a szerződést részletes áttekintés nélkül írta alá, bízva abban, hogy annak tartalma az ezt megelőző szóbeli megállapodással megegyező.

[42] Mindezek alapján a másodfokú bíróság arra a megállapításra jutott, hogy a vádlott védekezésének megdöntésére a rendelkezésre álló bizonyítékok nem voltak alkalmasak.

[43] A hagyatéki eljárással kapcsolatos okiratok alapján a másodfokú bíróság azt is kiemelte, hogy az említett ingatlan 132/838 tulajdoni hányada a végrendeleti örökös részére került átadásra, majd az ezt követő hagyatéki per eredményeként végül tanú6 2016. július 8. napján szerzett tulajdonjogot, vagyis a vádlott és pótmagánvádló között létrejött szerződésben kikötött felfüggesztő feltétel nem valósult meg, így a szerződés nem hatályos, a pótmagánvádló a 2012. június 4. napján megkötött szerződéssel nem válhatott az általa megvásárolni kívánt ingatlan 264/838 tulajdoni hányada tekintetében tulajdonossá.

[44] Erre tekintettel a vádlott a saját 132/838 tulajdoni hányadára 2016. augusztus 11. napján jogszerűen kötött csereszerződést.

[45] Mindezek alapján a másodfokú bíróság az iratok tartalma alapján és helyes ténybeli következtetéssel megállapított eltérő tényállás alapján arra a megállapításra jutott, hogy a csalás törvényi tényállási elemei közül a megtévesztő magatartás a vádlott terhére sem a 2012. június 4.-i sem pedig a 2016. augusztus 11-i szerződéskötéssel kapcsolatban nem állapítható meg, ezért őt a Be.566.§ (1) bekezdés a) pontja alapján, az ellene csalás büntette miatt emelt vád alól bűncselekmény hiányában felmentette.

[46] Egyben rámutatott arra, hogy a közokirat-hamisítás büntette tekintetében a pótmagánvádlói fellépés kizárt, ezért az elsőfokú ítélet erre vonatkozóan meghozott eljárást megszüntető végzését a Be. 787.§ (3) bekezdés c) pontjára figyelemmel, a Be. 605.§ (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

[47] A másodfokú bíróság ítélete megalapozott, indokaival a harmadfokú bíróság egyetértett.

[48] Helytállóan állapította meg a másodfokú bíróság, hogy az elsőfokú ítélet bizonyítékokat értékelő tevékenysége nem felel meg a Be. 167.§ (4) bekezdésének, mert a vádlott érdemi védekezésén túl a rendelkezésre álló tanúvallomásokot és okirati bizonyítékokat nem mutatta be, csak felsorolta, így e bizonyítékok tartalmának értékelése és egymással történő összevetése sem történt meg. Mindezek alapján az az elsőbírói

megállapítás, hogy a vádlott védekezése nem fogadható el, míg a pótmagánvádló(sértett) szavahihetősége tekintetében kétely nem merült fel és tanú1, tanú3, tanú2, tanú6, közjegyző1 és tanú4 tanúk vallomása és az okirati bizonyítékok is ezt támasztották alá, megalapozatlan, egyben az indokolási kötelezettség elmulasztását is jelenti, mert nem teszi ellenőrizhetővé, hogy az elsőfokú bíróság az egyébként teljes körben lefolytatott bizonyítás eredményeként az egyes megállapított tények tekintetében mire alapozta az ítéleti tényállást.

[49] A harmadfokú bíróság az EBH2019. B.9. elvi döntés II. pontjában iratok szem előtt tartásával maradéktalanul egyetértett a másodfokú bíróságnak azzal az álláspontjával, hogy az elsőfokú ítélet tényállásának részleges megalapozatlansága, amely a vádban foglalt tényekre megállapítást tartalmaz, de a Be. 592.§ (2) bekezdésében meghatározott valamely hibában szenved, a másodfokú eljárásban kiküszöbölhető, sőt a hatályos eljárási szabályok ezt a másodfokú bíróság kategorikus - mérlegelést nem tűrő - kötelezettségévé teszik. A részleges megalapozatlanság ezért hatályon kívül helyezés alapjául nem szolgálhat. A részleges megalapozatlanság kiküszöbölésének másodfokon igénybe vehető eszközei a tényállás hiányosságának pótlása, felderítetlenségének megszüntetése, az iratellenesség kiküszöbölése, avagy a helyes ténybeli következtetés levonása, nem esik a felülmérlegelés tilalma alá, hanem éppen a megalapozatlanság orvoslásának törvényes eszköze. Az ennek eredményeként megállapított eltérő tényállás alapján pedig a vádlott felmentésére a Be. 593.§ (1) bekezdés b) pontja alapján az eljárási szabályoknak megfelelően került sor.

[50] A megalapozatlanság kiküszöbölése során a másodfokú bíróság indokoltan mutatott rá arra, hogy a vádlott és pótmagánvádló között 2012. június 4. napján „felfüggesztő feltétellel kötött adás-vételi szerződés”, majd a későbbi csereszerződés megkötésének (2016. augusztus 11.) időpontjában fennálló vádlotti tudattartalom vizsgálata nem mellőzhető.

[51] Szemben az elsőfokú ítélettel, a másodfokú bíróság ebben a körben helyesen ismerte fel, hogy a vádlott és pótmagánvádló közötti tényleges szerződéses akarat feltárása során a felek és az adás-vételi szerződés megkötésében közreműködő ügyvéd közötti személyes kapcsolatból, az adás-vételi szerződés aláírásának körülményeiből, a szerződésben vételárként megjelölt összeg sértetti teljesítőképességének a vizsgálatából szükséges kiindulni, majd az okirati bizonyítékokat a tanúvallomásokkal összevetve lehet állást foglalni a vádlott védekezésének elfogadhatóságáról, illetve a sértett szavahihetőségéről.

[52] A 2012. június 4. napján a vádlott és a sértett által aláírt, felfüggesztő feltételhez kötött adás-vételi szerződés tartalmát vizsgálva indokoltan mutatott rá arra a másodfokú bíróság, hogy a vádlott megtévesztő magatartást nem tanúsított, ellenkezőleg, a szerződésből kitűnően, de a felek által tudottan a vádlott az Cím3. szám alatti ingatlan 132/838 részének volt tulajdonosa, míg a további 132/838 tulajdoni részt a néhai tanú 10 örökhatályó hagyatékának átadása után, a végrendeleti örökösrel, tanú6-tal kötött megállapodás alapján fogja megszerezni. A felfüggesztő feltétel szerint pedig a sértett a vádlott tulajdonjogának az ingatlannyilvántartásba történő bejegyzését követően, 264/838 tulajdoni hányadra kívánt tulajdonjogot szerezni. Olyan rendelkezés az említett szerződésben nem szerepel, hogy a sértett a szerződés megkötésével a vádlott tulajdonát képező 132/838 tulajdoni hányad tekintetében tulajdonjogot szerez, illetve a fennmaradó hagyatéki eljárás tárgyát képező tulajdoni részre vonatkozna a felfüggesztő feltétel kikötése.

[53] A szerződés megkötésekor hatályos Ptk. (1959.évi IV.tv.) 228. § (1) bekezdése értelmében, ha a felek a szerződés hatályának beálltát bizonytalan jövőbeni eseménytől tették függővé (felfüggesztő feltétel), a szerződés hatálya e feltétel bekövetkeztével áll be.

[54] A Ptk. 229. § (1) bekezdése alapján pedig amíg a feltétel bekövetkezése függőben van, egyik fél sem tehet semmit, ami a feltétel bekövetkezése, illetőleg megghiúsulása esetére a másik fél jogát csorbitja vagy megghiúsítja. Ez a szabály harmadik személy jóhiszeműen és ellenérték fejében szerzett jogát nem érinti.

[55] Mindezek alapján megállapítható, hogy a másodfokú bíróság a Ptk. rendelkezéseinek megfelelően jutott arra a következtetésre, hogy a vádlott és pótmagánvádló egymással kötött adás-vételi szerződése egyrészt a 264/838 tulajdoni hányadra vonatkozóan jött létre, másrészt annak felfüggesztő feltétele – a még hagyatéki eljárás tárgyát képező tulajdoni hányad vádlott tulajdonába kerülése - nem következett be, így a szerződés nem lépett hatályba.

[56] Megjegyzést érdemel, hogy a vádlott csalárd – megtévesztő – szándéka a szerződéskötés időpontjára nézve azért sem állapítható meg, mert a szerződés minden, a vevő(sértett) tulajdonszerzésének szempontjából releváns körülményt tartalmaz, és ezt vallomásaiban maga a sértett(pótmagánvádló) sem vitatta. Majd a 2016. augusztus 11. napján megkötött csereszerződés időpontjában már a vádlott általa is tudottan a feltétel megghiúsult, mert a hagyaték részét képező 132/838 tulajdoni hányad – egyéb, de tőle független okból – nem került a tulajdonába, ezért a saját tulajdoni hányadát képező 132/838 rész felett jogszerűen rendelkezhetett.

[57] A szerződés szerinti teljes vételár – 7 millió forint - kifizetésével, annak körülményeivel kapcsolatban a másodfokú bíróság – az elsőfokú ítélet indokolását szintén kiegészítve – mutatott rá arra, hogy annak átadása, megszámlolása, összezszerűsége tekintetében a szerződéskötéskor jelenlévő tanúk olyan mértékben ellentmondásos nyilatkozatot tettek, amelyre kétséget kizáró bizonyossággal ténymegállapítás nem tehető, vagyis a vádlottnak és házastársának az a vallomása, hogy ténylegesen 500.000-forint került átadásra, nem cáfolható, mint ahogy az sem, hogy ez a felek közötti szóbeli megállapodásnak megfelelően egy majdani részletekben teljesítés első részlete volt.

[58] Logikus következtetéssel mutatott rá a másodfokú bíróság arra is, hogy a felfüggesztő feltételtől függő szerződés megkötésekor a 264/838 tulajdoni hányad teljes vételárának kifizetése a sértett részéről megmagyarázhatatlan magatartás, mint ahogy a hagyatéki eljárás jogerős lezárását (2016. május 19.) követően, 2016. október 13. napján tanú6 örököستől a 132/838 tulajdoni hányad ismételt megvásárlása további 1.320.000-forintért.

[59] Indokoltan vizsgálta a másodfokú bíróság a tanúvallomások tartalma alapján a sértett szerződéskötéskori teljesítőképességét a vételár teljes összegének kifizetése kapcsán, és pontosan mutatott rá arra, hogy az annak nagyobb részét képező 4 millió forint rendelkezésre állását objektív bizonyíték – a tanú2val kötött adás-vételi szerződés két évvel későbbi időpontja – ezt meggyőzően cáfolta.

[60] A pótmagánvádló jogi képviselőjének hivatkozásával szemben az adás-vételi szerződés pótmagánvádlól, mint állageladó, Terhelt1 mint haszonélvezeti jog eladója és tanú2 mint vevő között az cím 14 szám alatti ingatlan 9/10 tulajdoni hányadára vonatkozóan 4 millió forint vételár ellenében 2016. június 10. napján jött létre, amely alapján tanú2 tulajdonjogát a Monori Járási Hivatal Földhivatali Osztálya 2017. április 7. napján kelt határozatával jegyezte be.(elsőfokú iratok 62. alszáma alatti Földhivatal által megküldött iratok)

[61] A pótmagánvádló és jogi képviselője által előterjesztett fellebbezés indokolásban hivatkozott 2012. június 1. napján keltezett előszerződésre vonatkozóan a Földhivaltól beszerzett iratok semmilyen adatot nem tartalmaznak. A tulajdonjog bejegyzésének alapjául szolgáló adásvételi szerződés 2. pontja azt rögzíti, hogy „a vevő a jelen szerződés aláírását megelőzően a teljes vételárat 4.000.000 Ft-ot, megfizette az eladók részére. A jelen vételár hiánytalan átvételét a jelen szerződés aláírásával is megerősítik.” A szerződést pedig – melyben szintén nincs előszerződésre utalás - a vádlott (mint haszonélvezeti jog eladója), a pótmagánvádló (a pótmagánvádló mint állageladó) és tanú2 (mint vevő) 2016. június 10. napján írták alá

[62] A másodfokú bíróság az elsőfokú eljárásban a bizonyítás részét képező ügyiratok tartalma alapján helyes ténybeli és logikai következtetéssel megalapozott és a harmadfokú eljárásban is irányadó tényállást állapított meg, amely alapján helytálló jogi okfejtéssel mutatott rá arra, hogy a módosított tartalmú vádindítvány szerinti csalás büntette – törvényi tényállási elemek hiányában – a vádlott terhére nem állapítható meg.

[63] Terhelt1 vádlott tekintetében sem a 2012. június 4. napján, sem pedig a 2016. augusztus 11. napján megkötött szerződések tekintetében szándékos, jogtalan haszonszerzés érdekében, pótmagánvádlól sértettet megtevesztő magatartás részéről nem történt, ezért a Btk. 373.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (3) bekezdés a) pontja szerint minősülő csalás büntette miatt emelt vád alóli felmentése törvényes.

[64] A másodfokú ítélet járulékos kérdésekben meghozott rendelkezései ugyancsak megalapozottak, ezért a harmadfokú bíróság a Be.620.§ (2)(3) bekezdése szerinti tanácsulésen a másodfokú bíróság ítéletét a Be.623.§ alapján helybenhagyta.

Helyszín 1, 2021. november 19.

dr. Magócsi István sk. Barabásné dr. Birinyi Andrea s.k. dr. Borbás Virág Bernadett sk.

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró

A Törvényszék mint másodfokú bíróság 1.Bf.9/2021/6. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság 5.Bhar.172/2021/7. számú végzése folytán 2021. november 19. napján jogerőre emelkedett.

Helyszín 1, 2021. november 19.

dr. Magócsi István sk.

a tanács elnöke